

ROYAL-CIPŐÁRUHÁZ Kölcsey ucca 1. szám, leggon- **megnyílt** dosabban felszerelt áruaktárral

Megnyílt a Templom-téri pályatervek kiállítása a kulturpalotában

„Az eszmei tervpályázat eredménye nem jelenti feltétlenül azt, hogy az első díjas pályamű kerül megvalósításra”

(A Délmagyarország munkatársától.) Csütörtökön délelőtt nyílt meg minden ünnepélyes keret nélkül az a kiállítás, amelyet a Templom-tér rendezésére tartott eszmei tervpályázat pályaműveiből rendezett a város a kulturpalota nagyertermében. A kiállítás anyaga betölti az egész termet és máris nagy érdeklődést váltott ki a közönség köréből.

A Magyar Mérnök és Építész Egylet szegedi csoportja március elsején délután öt órakor előadást tart a kiállítás színhelyén, a kulturpalotában. Berenczey Domokos műszaki főtanácsos ismerteti az eszmei tervpályázat előzményeit és eredményét, dr. Buday Árpád egyetemi tanár műtörténeti előadást tart az árka-dos építkezésekről, Rerrich Béla műépítész pedig, aki a tervpályázat első díját nyerte el tervével, saját tervét ismerteti vetített képek kíséretében.

Idetartozik az is, hogy dr. Pálffy József tanácsnok, aki szerdán Budapesten járt és lá-

togatást tett gróf Klebelsberg Kunó kultusz-miniszternél, érdekes megbízatást hozott tőle vissza Szegedre.

— A kultuszminiszter március 15-e és 20-a között lejön Szegedre, hogy résztvegyen az egyetemi építési bizottság ülésén — mondotta a Délmagyarország munkatársának Pálffy tanácsnok —. Ugyanakkor résztvesz a filharmónikus egyesület jubiláris diszhangversenyén is. A kultuszminiszter beszélgetésünk közben szóba hozta a Templom-téri tervpályázatot is és megkérte, hogy közöljem a nyilvánossággal, hogy az eszmei tervpályázat eredménye nem jelenti feltétlenül azt, hogy az első díjjal kitüntetett pályamű kerül megvalósításra, mert a zsűri csak véleményt mondott, amely azonban nem köti sem a várost, sem a kultusz-minisztert. A miniszter a döntést magának tartotta fenn ebben az ügyben, úgy, hogy előbb a város közönségének véleményét is meg kívánja hallgatni.

SZABÓ LÁSZLÓ EMLÉKIRATAI

XV.

Közreműködésem Szeged rekonstrukciójában

Sohasem voltam olyan szegény, mint amikor a II. elemibe jártam. Hogy miért szakadt ránk akkor az a nagy szegénység, azt most már nem igen tudom, de arra emlékezem, hogy 1881—82 tele igen szigorú volt és nekem nem volt télikabátom. Azt a kabátot, melyet az I. osztályban viseltem, annyira kinőttem, hogy lehetetlen volt viselnem; én tehát esőben, hóban egy vékony kis ruhában mentem az iskolába, akárhányszor bőrig átázva, mert természetesen esernyőm sem volt s a cipőmben rendszeren ki-be járt az eső. Keztyűm sohasem volt 18 éves korom előtt. Ha ehhez még hozzá veszem, hogy jó negyedóránnyira lakunk az iskolától: csodálkoznom kell rajta, hogy azon a télen el nem pusztultam. Nyilvánvaló, hogy más halált szánt nekem az Isten. Megvallom azonban, hogy nyomorúságomat nem nagyon éreztem, mert elkerülhetetlennek s természetesnek tartottam és belenyugodtam. Egyáltalán nem lobogott bennem forradalmi lélek, sőt irigy sem voltam. Egyetlen egyszer gondoltam csak egy pillanatra, mikor egyik osztálytársamon, Tombázt Pistán igen jó felöltőt láttam: »Istenem, mi lenne, ha minket egy hónapra kicserélnének s én élnék az ő jó módjában, ő pedig az én nyomorúságomban?« De a következő pillanatban már nevettem ezen a gondolatban: »Hát az lenne, hogy ez a gyerek, akit még a levegőtől is óvnak, szép ruhában járhat, sőt még egy eleven pony lovat is vettek neki, — az én helyemben három nap alatt elpusztulna!« És mivel senkinek rosszat nem kívántam, többé eszembe se jutott, hogy nekem talán jobb dolgom is lehetne.

1882 tavaszán építkeztünk. Emlékszem rá, hogy számtalan »kielégítési végrehajtási kérvény« volt az almáriomunk alsó fiókjában s ezeken a »felperest« mindig Ujj József ügyvéd képviselte. Az apám mindig hozzá járt haladékokat kérni, amihez mindig valami kis pénz is kellett s azt én szoktam összeszedni gazdag rokonaimtól, amíg lehetett. Ennél az Ujj József ügyvédnél ismerkedett meg az apám Lázár Györggyel, aki azután az ügyvédünk lett és némely ügyekben sikeresen »visszaperelt«. Építkezésünkhöz az államsegélyt Lázár György szerezte, ő csinálta a szerződést is, amely szerint a házunkat Csukonyi Ferenc építtette, akinek a Vásárhelyi-

sugárut végén (körülbelül a 71. lehetett a házátszáma), kocsmája is volt. Végül Csukonyival is perre került a dolog s a pert Lázár György megnyerte. E miatt az apám nagyon tisztelte s nem tudom, miért és hogyan, de jóban volt Lázár György testvérével, Bélával is.

Az építkezés szerencsétlen dolog volt: 22 méter hosszú ház, öt helyiséggel, a mi viszonyainkhoz képest pazarlás volt. Nem is bírtuk a terheket s a kerítés, a kert berendezése, stb. a következő évre maradt.

1882 nyarán azonban, mielőtt az iskolai évet befejeztük, az a végtelen öröm ért, hogy már rendszeresen kereshettem pénzt. Már előbb is voltak némi jövedelmeim. Például tollért, ceruzáért én soha pénzt nem adtam. Ha valamelyik gyereknek két réztolla volt, rábeszéltem, hogy rendezzünk futóversenyt s az egyik tollat adja annak, aki legelőször ér célhoz. Nagyon értettem ahhoz, hogy az illes-mihez a gyerekeket összecsozdítsem s a versenyben úgy futottam, mintha az életem függött volna az eredménytől. Mindig »nyertem«. Mondták »an, hogy »elcsaltam a réztollat«.

ettől vagy attól a pajtásomtól, de ez nem volt igaz, mert én versenyt rendeztem, melyben bárki részt vehetett, egyenlő feltételekkel s elvégre más is nyerhetett volna. Továbbá nekem mindig volt vagy egy döglött patkányom, melyet »sétáltattam«, spárgát kötve a farkára s úgy húzva az utca porában. A fiúk ezért roppant irigyeltek és kérték, hogy hadd hússák ők is egy kirsit a patkányt; ennek azonban én nálam ára volt s a legelőbbet kínáló volt oly szerencsés, hogy sétáltathatta a patkányt. Továbbá amióta Szeged városa fennáll, azóta senki annyi eleven vagy kimult sündisznót és vakondokat és bőregeret el nem adott ebben a nemes városban, mint a felsővárosi elemi iskola reményteljes növendéke, Szabó László 1882—1884-ben. A vevők mindig csak gyerekek voltak, de akár pénzben, akár természetben »prompt« fizettek, mert nálam hitel nem létezett.

Az alkalmi kereskedelem teréről azonban, hol az eredmények nem rendszeresek, 1882 június végén áttérhettem az alkalmazotti pályára. »Hivatalt« kaptam egy vállalkozótól, akit, ha jól emlékszem, Krauszknak hívtak. Ez a Krausz üzletember volt és mint akkoriban nagyon sokan, ő is vállalkozott egy-egy utca feltöltésére. A város feltöltésében, a város rekonstrukciójában e nehéz munkájában én is dolgoztam, mint Krausz ur alkalmazottja. (Ha nem tévedek, ez a Krausz képviselte Groszmann előtt a ceglédi gőzmalmot). A feladatom az volt, hogy reggel öt órától este nyolcig ott legyek, ahova a fuvarosok a földet hordják, nézzem meg, hogy az érkező kocsik rendszeren meg van-e rakva s a föld lerakása után adjak egy bárcát a fuvarosnak: »Átvettem egy kocsit földet, június 28. Szabó László.« Ezeket a bárcákat azután a fuvaros szombaton este beváltotta Krausz urnál, akitől én is kaptam a munkámért minden szombaton este egy forint husz krajcárt. A pénzt természetesen hazavittem, rendkívül nagy örömmel és büszkeséggel, de sohasem kaptam belőle egy krajcárt sem. Ez azonban nem izgatott, mert másnap mindig vasárnap volt, s amióta élek, mindig vasárnap volt a legjobb kereső napom. Vasárnap már kora reggel Csukonyi Ferenc kocsmájában voltam és rendbehoztam a kuglizót: kisöpörtem a fészert, megvizsgáltam és kitisztogattam a »pályát«, a »dobon« a deszkát, ha kellett, megszőgeztem, a »vályut«, amin a golyó visszafutott, szintén rendbehoztam, s ezzel jegeimet szereztem ahhoz, hogy délután én állítgassam a bábukát. Ez igen jövedelmező mesterség volt, mert ámbár a mulatozó legények nem szerettek fizetni és minden órában siránkozva kellett kiabálni rájuk: »Krajcárt! Krajcárt!« — azért délután egy órától este hétig mégis össze lehetett szedni három vagy négy kraj-

BELVÁROSI MOZI

Február 24., 25., 26-án, péntektől vasárnapig

EMDEN, a hősök hajója.

A világhírű német cirkáló diadalmas útja. — Ezt megelőzi:

Repülőgépen Londontól a Fokvárosig.

Cobham, az ismert nevű angol pilóta expedíciós kalandjai.

Előadások kezdete 5, 7, 9 órakor, vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor

KORZO MOZI

Február 24., 25., 26-án, péntektől vasárnapig

Felnőtteknek szorakoztat:

Vidám gyermekszinpad

WALTER BOBBY, a legkisebb filmszínész konferé.

Gyermekeknek oktat!

Kálmán Évi, a legbájosabb gyermekprimadonna.

Váradi Katóka, a legkisebb ének- és táncművész.

Azonkívül:

KARMANOW KUTYAREVÜ, melyben fellépnek:

Cuki, a számoló kutya, Asta Nielsen, Jackie Coogan, Carmencitta, Sallapin, Josephine Baker stb. kosztümös kutyaparódia.

Mókus, a beszélő kutya és a 16 akrobata kutya.

Ranger, az emberlelkű kutya.

Amerikai történet 8 felvonásban.

Azonkívül:

A kis rikkancs.

Kacagató burleszk 2 felvonásban.

Előadások kezdete: 5, 7, 9 és 11 óra, vasár és ünnepnapon 3, 5, 7, 9 és 11 órakor kezdődnek.